

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2-6 A 11
00580 Helsinki
vapaa-ajankalastaja@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

17.4.2020

Varsinais-Suomen ELY-keskus,
Kalatalouspalvelut
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite Lausuntopyyntö sähköpostitse 26.3.2020 (Dnro 202/5710/2020)

Asia Lausunto kalastuskieltohakemukseen koskien Merikarvianjokea Merikarvian kunnan rajalta Salmelankosken alapuolelle (Dnro 202/5710/2020)

LAUSUNTO KALASTUSKIELTOHAKEMUKSEEN KOSKIEN MERIKARVIANJOKEA MERIKARVIAN KUNNAN RAJALTA SALMELANKOSKEN ALAPUOLELLE

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut Merikarvianjoen kalakierros yhtymän jättämään kalastuslain 54§ mukaiseen onki-, pilkki- ja viehekalastuskieltohakemukseen Merikarvianjoelle.

Hakemus koskee 24 kilometrin mittaista koski- ja jokireittiä Lankosken, Merikarvian Alakylän sekä Ylikylän osakaskuntien yhteisten vesialueiden osakaskuntien alueella. Merikarvianjoki on tunnettu matkailukalastuskohde, jonne nousee kutemaan muun muassa meritaimenta ja merilohta. Koskireitillä esiintyy myös siikaa ja harjusta. Reittiä tuetaan luvanmyyntituloista kertyneillä kalaistutuksilla. Alueella on paikallisesti kaikkien merilohien, taimenten, siikojen sekä harjusten vapautuspakko. Haettavaa kieltoa perustellaan kalastusvalvonnan helpottumisella sekä yhtenäisen lupa-alueen muodostamisella. Kalastuskielto mahdollistaisi yhtenäisen kokonaisuuden ja kalastussäännöt.

SVK on lisäksi tutustunut Merikarvianjoen Kalakierros -Yhtymän ylläpitämiin Merikarvianjoen nettisivuihin (www.merikarvianjoki.fi) ja toteaa, että Yhtymän suorittama työ Merikarvianjoen kalastuksen ja kalakantojen ylläpitämiseksi ja hoitamiseksi ovat arvokasta vapaa-ajankalastusta edistävää toimintaa. Kalastussäännöt tukevat osaltaan uhanalaisten vaelluskalojen lisääntymistä ja elinkiertoa. Kalastuskohteen pääasiallinen istutuskala sekä saalispäiväkirjan perusteella saalis on kuitenkin kirjolohi.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) lausuu hakemuksesta seuraavaa.

Kalastuslaki turvaa yleiskalastusoikeuksien harjoittamisen jokivesissä. Niihin perustuva kalastus on kuitenkin kalastuslailla kielletty vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueilla, koska niissä on erityisesti tunnistettu tarve rajoittaa kalastusta vaelluskalakantojen turvaamiseksi. Muiden jokialueiden katsotaan sen sijaan olevan yleiskalastusoikeuksin kalastettavissa, eikä sitä oikeutta saa rajoittaa ilman kalastuslain edellyttämiä perusteita. Lisäksi Marinin hallitusohjelmassa turvataan kestävä vapaa-ajankalastus ja jokamiehenoikeudet.

SVK:n mukaan Yhtymän kalastuskieltohakemus on sinänsä virheellinen, että siinä on anottu läänikohtaisen viehekalastusmaksuun perustuvan viehekalastuksen kieltä. Siihen rinnastettava yleiskalastusoikeus on kalastuslain kokonaisuudistuksen myötä vuodesta 2016 lähtien sisältynyt kalastonhoitomaksuun valtakunnallisena yleiskalastusoikeutena. Oikeus on maksuton alle 18-vuotiaille ja 65 vuotta täyttäneille.

Hakemuksessa esitetyt perustelut yleiskalastusoikeuksien kieltämiseksi eivät täytä kalastuslain 54 §:n mukaisia edellytyksiä. Kyseisen pykälän osalta kalastuslain perusteluissa todetaan, että :

”Rajoitussäännös tulisi sovellettavaksi tilanteissa, joissa rajoituksen asettaminen perustuisi nimenomaisesti säännöksessä tarkoitettuun syyhyn ja paras keino rajoituksen päämäärän saavuttamiseksi olisi juuri yleiskalastusoikeuksiin perustuvan kalastuksen rajoittaminen”.

Hakemuksessa todetaan, että: *”Kalastusjärjestelyt Merikarvianjoella edellyttävät mahdollisuutta tehdä erityisiä sääntöjä kalastusta koskien”* ja että: *”Kalastuskielto koko jokialueelle mahdollistaa yhtenäisen kokonaisuuden ja kalastussäännön”.* Hakemuksessa ei kuitenkaan osoiteta millään tavoin, että nimenomaisesti yleiskalastusoikeuksien harjoittamisesta olisi tosiasiallisesti aiheutunut haittaa taikka vaaraa alueen kalakannoille tai nykyisin järjestetylle kalastukselle taikka sen säännöille. Näin ollen 54 §:ssä mainittu edellytys tarpeen osoittamisesta ei toteudu.

Lisäksi 54 §:n mukaan *”Rajoitukset tai kiellot eivät saa heikentää mahdollisuutta hyödyntää yleiskalastusoikeuksia enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen toteuttamiseksi”.* Kalastuksen valvonnan helpottamista tai alueen yhtenäisiä sääntöjä ei voida pitää riittävänä perusteena, joka täyttäisi 54 §:ssä olevan välttämättömyyden ehdon onki- pilkki- ja viehekalastuskiellolle.

Kalastuslain perusteluissa todetaan 54 §:n osalta, että *”jos rajoitustarve koskisi jotain yleiskalastusoikeuksiin sisältyvää kalastustapaa tai välinettä sinänsä, tulisi rajoitus asettaa yleisiin kalastuksenrajoittamisvaltuuksiin perustuen (52 §, 53 §) koskemaan mainittuja kalastustapoja ja välineitä riippumatta siitä, mihin oikeuteen perustuen niitä käytetään”.*

Hakemuksesta ei myöskään selviä, mille aikavälille kalastuskieltoa haetaan.

Vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueilla onginta ja pilkintä kielletty kaikilta kalastajilta ja lisäksi kiellettyä on yleiskalastusoikeuteen perustuva viehekalastus. Koski- ja virta-alueiden tarkkojen rajojen määrittäminen on kalastuslaissa esitettyjen kriteerien perusteella yleisesti tunnistettu haasteelliseksi. Se hankaloittaa sekä luvallisen kalastuksen harjoittamista että kalastuksenvalvontaa. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toimialueella tämän epäkohdan ratkaisemiseksi on SVK ko. ELY-keskuksen myöntämällä rahoituksella toteuttanut Virtamittarit-hanketta, jossa maastokäyntien avulla määritetään tarkat rahat tunnistetuille koski- ja virta-alueille. Hanke on tehty tiiviissä yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa ja mm. käytetyt rajojen määrittämissä kriteerit ovat yhteisesti sovittuja. Määritystyö on jo tehty hakemuksen piirissä olevan alueen osalta ja se odottaa ELY-keskuksen lopullista vahvistusta.

SVK:n mukaan puutteellisen hakemuksen perusteella ei haettua kalastuskieltoa kalastuslain vastaisena voida myöntää. SVK esittää, että hakemus palautetaan uudelleen valmisteluun niin, että siinä perustellaan tarkemmin ja tarkkarajaisemmin hakemuksen tavoitteet ja perustelut sekä tarkennetaan, millaista kalastusrajoitusta on tarkoituksen mukaista hakea. Lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tulee laittaa esitys Merikarvianjoen koski- ja virta-alueista lausunnonle nopeutetussa aikataulussa ja tehdä niistä päätös ennen tämän hakemuksen lopullista ratkaisua.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Olli Saari
toiminnanjohtaja